

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Danou Černou ve věci

žalobce: X, nar. X
bytem X
zastoupený JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou
sídlem Karlovo náměstí 18, 120 00 Praha 2

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7
poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2024, č. j. OAM-1071/BA-BA01-ZA17-2023,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobou podanou u Krajského soudu v Ústí nad Labem a postoupenou Městskému soudu v Praze se žalobce domáhal přezkoumání a zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 6. 2024, č. j. OAM-1071/BA-BA01-ZA17-2023 (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaný

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

neudělil žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

II.

Shrnutí žalobní argumentace

2. Žalobce v podané žalobě uvedl, že byl zkrácen na svých právech a napadené rozhodnutí není v souladu se zákony ČR. Žalovaný porušil § 71 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s. ř. s.), § 2 odst. 1 a odst. 4, § 3, § 50 odst. 2 a 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen s. ř.), § 12 písm. b) a § 14a zákona o azylu a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Dále se žalobce domnívá, že je rozhodnutí jednostranné a neobjektivní. Cituje čl. 8 Úmluvy a odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2020, č. j. 5 Azs 105/2018-46, který se týká posuzování vnitřní ochrany.
3. Žalovaný dostatečně neposoudil skutečný stav věci. Žalobce upozornil na nutnost prospektivního rozhodování (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2008, č. j. 4 Azs 47/2007-60, ze dne 9. 6. 2008, č. j. 5 Azs 18/2008-83, ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82, a ze dne 13. 8. 2010, č. j. 4 Azs 11/2010-112). Podle čl. 4 odst. 4 kvalifikační směrnice je předchozí pronásledování žadatele závažným ukazatelem odůvodněnosti obav, je proto třeba zkoumat žalobcem uvedené incidenty z minulosti.
4. Žalobce uvedl, že na území České republiky žije s partnerkou a nedávno se jim narodila dcera. Byl zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců, kde se zhoršil jeho zdravotní stav, dlouhodobě bere antidepresiva a má velké problémy s dolní částí trávicí trubice. Pokud by vycestoval z území České republiky, nikdy by již neměl příležitost legalizovat vztah k partnerce, jejím nezletilým dětem a společné dceři. Podle žalobce také bylo nezákonné, že žalovaný posoudil aspekty jeho soukromého života pouze okrajově.
5. K výkladu pojmu pronásledování žalobce nejprve odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2008, sp. zn. 3 Azs 48/2008, a blíže nespecifikovaný rozsudek jednoho z vrchních soudů. Dále uvedl, že opustil Kazachstán v roce 2016, poté se jeho otec dostal v souvislosti s podnikáním do finančních problémů, byl uvězněn a následně byla rodina pronásledována ze strany soukromých osob. Žalobce poskytl otci peněžní částku na splacení dluhů. Ochrana ze strany státních orgánů absentuje z důvodu známostí a soukromých vazeb některých věřitelů. Dokumenty týkající se bezpečnostní situace a dodržování lidských práv v Kazachstánu, včetně zprávy od MZV USA, jsou zcela obecné. Žalobce popisoval, co zažil jako nezletilý, což potvrzuje problémy etnických Rusů žijících na území Kazachstánu. S těmito problémy se setkal i na území České republiky, kdy byl fyzicky napadán spolužáky kazašské národnosti, než byli vyhoštěni.
6. Žalobce je také přesvědčen, že žalovaný při svém posouzení postupoval v rozporu s přímo použitelným právem Evropské unie a mezinárodním právem a odkazuje na čl. 18 Listiny základních práv Evropské unie obsahující právo na azyl a čl. 47 téže Listiny obsahující právo na přístup k soudu.
7. Žalobce dále poukázal na skutečnost, že označení třetí země za bezpečnou zemi původu není absolutní zárukou bezpečnosti státních příslušníků dané země, a cituje body 40 až 42 a 46 odůvodnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

8. Žalobce dále odkázal na judikaturu týkající se doplňkové ochrany, konkrétně na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2024, č. j. 7 Azs 186/2022-48, a rozsudky téhož soudu ze dne 8. 6. 2011, č. j. 2 Azs 8/2011-55, ze dne 25. 1. 2013, č. j. 5 Azs 7/2012-28, ze dne 18. 6. 2021, č. j. 5 Azs 162/2020-47, a ze dne 25. 2. 2022, č. j. 5 Azs 82/2020-64. Domnívá se, že žalovaný nedostatečně posoudil ohrožení jeho soukromého a rodinného života ve smyslu čl. 8 Úmluvy v souvislosti s jeho rodinnými a sociálními vazbami na území České republiky. Relevantní újmu pro udělení doplňkové ochrany by mohla představovat pouze újma ve státě původu. Pokud žalobce tvrdí, že je proti němu vedeno trestní řízení a žalovaný v této souvislosti uvádí, že je povinností bezpečnostních složek prošetřit jeho vazby na osobu, která je považována za teroristu, je otázkou, zda by nebyla ohrožena jeho rodina. Jeho partnerka je občankou Ukrajiny. Lze tedy spravedlivě požadovat, aby realizoval svůj rodinný a soukromý život v zemi jeho původu, případně v zemi původu jeho partnerky. Žalovaný se také nezabýval přezkoumatelným způsobem otázkou zásahu do práv žalobce coby otce a ani do práv samotného nezletilého dítěte.
9. Dále žalobce namítl, že státy, které přistoupily k EÚLP i k Úmluvě o právním postavení uprchlíků, tedy včetně České republiky, musí respektovat zásadu non-refoulement jak v jejím evropském pojetí, tak i v souladu s čl. 33 odst. 1 Úmluvy o právním postavení uprchlíků. Podle žalobce chybí dostatečné posouzení udělení doplňkové ochrany v napadeném rozsudku a činí jej nepřezkoumatelným.
10. Žalovaný postupoval v rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 Azs 193/2019-48, týkající se povinnosti správního soudu aplikovat § 75 odst. 1 s. ř. s. konformně s čl. 5 odst. 4 Úmluvy. Je nutné zohlednit podstatné změny, k nimž došlo po vydání napadeného rozhodnutí. Žalobce z těchto důvodů navrhnul, aby soud zrušil napadené rozhodnutí a vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

11. Žalovaný popřel oprávněnost žalobních námitek, vyjádřil nesouhlas s nimi a odkázal na obsah správního spisu. Trvá na správnosti napadeného rozhodnutí, protože zjistil skutečný stav věci a posoudil případ ve všech souvislostech, zabýval se všemi skutečnostmi, které žalobce uvedl během správního řízení a opatřil si potřebné podklady.
12. Žalobce v průběhu správního řízení uvedl, že podporoval A. Z., byl aktivním členem v jeho straně a šířil islám. Jedná se o organizaci, která je pronásledovaná napříč celým civilizovaným světem. Trestní stíhání osob podezřelých z terorismu není pronásledování v azylově relevantním smyslu. Cílem aktivit dané skupiny bylo sjednocení všech muslimů, svržení X prezidenta a cesta do Sýrie a Afghánistánu, je proto pochopitelné, že X bezpečnostní složky tuto činnost prošetřují. Situace v X není tak vyhrocená, jak žalobce nastínil (vraždy, zabíjení atd.). Země je nábožensky svobodná a její instituce sekularizované. Orgány činné v trestním řízení potírají radikální formy islamismu, fundamentalismus hraničící s terorismem a další projevy vyznačující se nesnášenlivostí a militantností. Trest smrti je vyloučen a mimosoudní popravy nejsou zaznamenány. Jakékoli mučení nebo špatné zacházení je zakázáno pod přísnými sankcemi.
13. Ohledně námitky narušení rodinného života žalovaný uvedl, že rodinné vazby nejsou důvodem pro udělení azylu, a odkázal na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

2016, č. j. 6 Azs 167/2016-31, týkající se založení rodinného života, který byl od počátku nejistý.

14. K obavě žalobce, že by v případě návratu byl zabit, zadržen nebo poslán bojovat na frontu za ruskou stranu, žalovaný uvedl, že X není ve válečném stavu s žádným státem a nemá žádnou spojitost s konfliktem na Ukrajině. Na území X neprobíhá ozbrojený konflikt, který by mohl žalobce ohrozit na životě nebo důstojnosti.
15. Žaloba působí zmatečně, obsahuje příběh jiného žalobce z Kazachstánu, další námitky jsou zcela obecné bez vztahu k žalobci a jeho příběhu. Obecné žalobní výhrady nemohou vyvrátit správnost a zákonnost úvah žalovaného. Žalobce pouze domýšlí krajní scénáře v případě návratu a podsouvá žalovanému i soudu své domněnky jako skutečnost, nemají však jakoukoli reálnou spojitost s jeho azylovým příběhem. Žalovaný s ohledem na výše uvedené navrhnul, aby soud zamítl žalobu jako nedůvodnou.

IV.

Obsah správního spisu

16. Z obsahu spisového materiálu předloženého žalovaným správním orgánem vyplynuly následující, pro rozhodnutí ve věci samé podstatné skutečnosti:
17. Dne 4. 8. 2023 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice. Dne 15. 8. 2023 poskytl údaje ke své žádosti a byl s ním proveden pohovor. Je státním příslušníkem X, X národnosti a dorozumí se rusky a X, přičemž menší úkony je schopen provést v českém jazyce. Je muslimem, ší'itou. K politickému přesvědčení uvedl, že byl aktivním členem strany Z. A. Nemá členský průkaz, neplatili ani příspěvky, měli volnou účast. Bylo to volné sdružení. V jejich státě byl islám oficiálně zakázán, pomáhali lidem přecházet na jejich víru, žalobce jim předčítal Korán. Tato činnost začala před pěti lety a vykonával ji dva roky. Jeho rodiče byli také členy, než v roce 2016 uprchli do Itálie. Má přítelkyni, která s ním čeká dítě. Z X odjel v červnu 2018 do Kazachstánu, poté pobýval v Litvě a Maďarsku, než přicestoval do České republiky v září nebo říjnu 2020. V minulosti v rámci Evropské unie pobýval v Maďarsku rok až rok a půl, v Itálii byl na 15 dní na návštěvě u rodičů v létě 2022, do Německa jel na týden za bratrem asi v roce 2020 a v Litvě pobýval 6 až 8 měsíců. V minulosti mu bylo uděleno litevské pracovní vízum na jeden rok a roční pobytová karta. Dříve o mezinárodní ochranu nežádal. Je zdravý. Ohledně případného trestního stíhání či odsouzení uvedl, že proti všem, kteří uprchli z X, je vedeno trestní stíhání a jsou považováni za teroristy. Z tohoto důvodu je proti němu i proti všem podporovatelům zmíněné politické strany vedeno trestní stíhání. Příbuzní mu přes telefon v roce 2018 nebo 2019 sdělili, že je proti němu oficiálně vedeno trestní stíhání, v té době již žil v Litvě. Dále byl v ČR odsouzen k trestu zákazu řízení dne 26. 8. 2022 kvůli jízdě pod vlivem návykové látky.
18. K důvodům žádosti o mezinárodní ochranu sdělil, že jejich islámský vůdce se jmenuje A. Z. Nový prezident povolil všechny zakázané principy islámu a oni uspořádali shromáždění, které mělo vést ke sjednocení všech muslimů v X, a následně chtěli prezidenta svrhnout. Jejich vůdce uprchl do Sýrie a všichni jeho blízcí byli označeni za teroristy. Je zakázáno jezdit do Sýrie a Afghánistánu. Když vůdce uprchl, byl žalobce zadržen, poté prohlásil, že nebude bojovat a vystupovat proti prezidentovi, a následně byl propuštěn. Za dva či dva a půl měsíce

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

se spojil s těmi, kteří uprchli do Sýrie, a žádal vládu, aby jim povolila návrat. Vláda udělila povolení a uprchlíky nechala při návratu zastřelit na hranicích. Žalobce se znovu spojil se svým vůdcem. Opět začalo zatýkání a žalobce se rozhodl odcestovat do Kazachstánu.

19. Dne 14. 6. 2024 vydal žalovaný ve věci napadené rozhodnutí, č. j. OAM-1071/BA-BA01-ZA17-2023, jímž žalobci mezinárodní ochranu neudělil v žádné z forem uvedených v zákoně o azylu. V odůvodnění rozhodnutí uvedl, že vycházel z jeho výpovědi a shromážděných zpráv o zemi původu, kterými jsou zpráva Ministerstva zahraničí USA, X, Výroční zpráva o svobodě vyznání za rok 2022 ze dne 15. 5. 2023, Informace MZV ČR, č. j. 131903-6/2024-MZV/LPTP, X, Situace neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti, Návrat do vlasti po dlouhodobém pobytu v zahraničí ze dne 10. 1. 2024, Informace OAMP, X, Bezpečnostní a politická situace v zemi, Vybrané otázky z oblasti občanských svobod a lidských práv, Stav: březen 2024 ze dne 13. 3. 2024, Informace OAMP, X, Socio-ekonomická situace ze dne 13. 3. 2024, Informace MZV ČR, č. j. 103964-6/2024-MZV/LPTP, X, Činnost policie ve vztahu k ochraně práv občanů, Činnost úřadu ombudsmana ze dne 1. 3. 2024, internetové zprávy „*Man sentenced to six years in X for sending money to terrorists in Syria*“ ze dne 15. 6. 2023 a „*An X citizen who was injured fighting with terrorists in Syria was sentenced to 6 years in prison*“ ze dne 27. 3. 2024.
20. Na základě výše uvedeného žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že nebyly splněny zákonné podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. a) zákona o azylu, protože žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by svědčily o jeho činnosti směřující k uplatňování politických práv a svobod. Žalobce hovořil o podpoře A. Z., aktivním členství v jeho straně a šíření islámu. Podle otevřených internetových zdrojů se jedná o známého teroristu, který je hledán napříč státy z důvodu verbování osob pro boj v Sýrii a Afghánistánu na straně teroristických organizací a dalších skupin vraždících ve jménu radikálního islámu. Jedná se o organizaci potíranou napříč celým civilizovaným světem, nikoli jen v X. Pokud se žalobce sám zařazuje mezi osoby pronásledované orgány činnými v trestním řízení kvůli terorismu, žalovaný musel souhlasit, že se jedná o pronásledované osoby, ale nikoli z azylově relevantních důvodů. Trestní stíhání či prošetřování z důvodu trestné činnosti není bez dalšího pronásledováním ve smyslu zákona o azylu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2012, č. j. 7 Azs 9/2012-46). Žalobce nijak nezastíral, že cílem aktivit bylo sjednocení všech muslimů, svržení X prezidenta a cesta do Sýrie a Afghánistánu. Je pochopitelné, že X bezpečnostní složky takovou činnost prošetřují, jedná se o jejich zákonnou povinnost. Vůdce A. Z. prosazující radikální islamismus, ke kterému se žalobce hlásí, je spojován s rekrutováním bojovníků pro Islámský stát a další džihádistické skupiny. Je logické, že se X bezpečnostní složky zajímají osoby, které s ním byly ve spojení. Pro dokreslení žalobcova profilu žalovaný zmiňuje pobytovou situaci od roku 2018 v Evropě, vystupování s falešnými doklady, nelegální převážení občanů Sýrie do Německa a agresivní a násilnické vystupování podložené zprávami o opakovaném napadání a vyhrožování pracovníkům správy uprchlických zařízení.
21. Žalovaný neshledal ani důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Odkázal na svou předchozí argumentaci týkající se pojmu pronásledování ve vztahu k trestnímu řízení a uvedl, že situace v X není vyhrocená do takové míry, jak žalobce nastínil (vraždy, zabíjení atd.). Země je nábožensky svobodná a její instituce striktně sekularizované. Náboženství přestalo být veřejným a politickým tématem. Z logiky věci jsou potírány radikální formy islamismu, fundamentalismus hraničící s terorismem a další náboženské projevy vyznačující se nesnášenlivostí a militantností. V tomto směru vystupují orgány činné

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

v trestním řízení, soudy ukládají tresty odnětí svobody v rozličné míře, trest smrti je vyloučen, mimosoudní popravy nejsou zaznamenány. Žalovaný považuje žalobcovy vyhrčené výroky za nesmyslné a nekorespondující se situací v zemi, např. zabíjení na hranicích. X policie je průměrně fungující bezpečnostní sbor, ve kterém existují mechanismy na prošetřování trestných činů policistů a další kontrolní mechanismy. Jakékoli mučení nebo špatné zacházení je zakázáno pod přísnými sankcemi a v praxi se prošetřuje a potírá. Žalovaný neshledal důvod, proč by žalobcův případ neměl být v X řádně prošetřen a proč by měl být v případě návratu pronásledován.

22. Nebyly splněny ani podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle § 13 zákona o azylu, protože v ČR nebyl udělen azyl žádnému z žalobcových rodinných příslušníků. Při posuzování humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu se žalovaný zabýval žalobcovou rodinnou, sociální a ekonomickou situací a přihlédl k věku a zdravotnímu stavu. Žalobce je dospělý, svéprávný, praceschopný, dokáže se o sebe postarat a vydělávat si na své živobytí prací. Nepodstupuje žádný typ speciální léčby, která by byla výhradně vázána na území ČR. Na humanitární azyl není nárok, je udělován jen za výjimečných okolností a žalobce se jej ani výslovně nedomáhal.
23. Při posuzování doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu žalovaný konstatoval, že X řád neumožňuje uložit trest smrti za žádný trestný čin, a nenalezl žádnou okolnost, kvůli které by měl být žalobce po návratu popraven. X nebyl ani v minulosti zemí, ve které by k těmto skutečnostem docházelo. Žalobcova tvrzení nekorespondují s informacemi o zemi původu. V X nedochází k programovému mučení, špatnému zacházení nebo jiným formám vážné újmy ze strany bezpečnostních složek. Pokud nastane individuální selhání, existují zákonné mechanismy obrany. Sám prezident se zasazuje, aby špatné chování policie bylo prošetřováno a důsledně souzeno. Záležitostmi špatného zacházení se zabývá i tamní ombudsman. K žalobcovu tvrzení, že by po návratu mohl být zabit, zadržen nebo poslán bojovat na frontu za ruskou stranu, žalovaný uvedl, že X není ve válečném stavu s žádným státem a s konfliktem na Ukrajině nemá žádnou spojitost. Dále v X nedochází k programovému mučení, špatnému zacházení nebo jiným formám těžké újmy ve smyslu § 14a odst. 2 písm. b) ze strany bezpečnostních složek. Proti individuálním selháním existují mechanismy, jak se takovému jednání bránit zákonnou cestou. Prezident se zasazuje o to, aby špatné chování policie bylo prošetřováno a důsledně souzeno. I pokud žalobce bude mít problémy kvůli nesplacenému dluhu, ekonomické potíže nejsou důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. Ostatně sám uvedl, že je finančně zajištěn a peníze má. Dále žalobce poukázal na spojitost s osobou, která je známa jako verbíř teroristické organizace bojující v Sýrii a Afghánistánu, a je na místě, aby byl prošetřen orgány činnými v trestním řízení. Běžní X občané vracějící se zpět do X nečelí žádným obtížím a mají přístup k sociálnímu i zdravotnímu systému. X není ve válečném stavu s žádným jiným státem a ani v něm neprobíhá vnitřní konflikt. Žalovaný rovněž neshledal ani důvody pro udělení mezinárodní ochrany podle § 14b zákona o azylu, protože žádný z žalobcových rodinných příslušníků nepoživá doplňkovou ochranu.

V.

Právní posouzení věci soudem

24. Městský soud v Praze na základě žaloby, v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán (ustanovení § 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)), přezkoumal napadené rozhodnutí včetně řízení, které jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

vydání předcházelo. Při přezkoumávání rozhodnutí soud vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni vydání tohoto rozsudku, a to vzhledem k účinnosti článku 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (dále jen „procedurální směrnice“), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

25. Lze souhlasit s žalobním tvrzením, že rozhodování ve věcech mezinárodní ochrany má prospektivní charakter. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2020, č. j. 5 Azs 105/2018-46 *„posuzování odůvodněnosti strachu z pronásledování je [...] postaveno na potencialitě pronásledování v budoucnu po případném návratu žadatele do země původu, jedná se tedy, obdobně jako u posuzování skutečného nebezpečí vážné újmy pro účely doplňkové ochrany, o prospektivní rozhodování [...] Samotný § 12 písm. b) zákona o azylu pracuje s pojmem strachu jako subjektivním prvkem a odůvodněností strachu z pronásledování jako objektivním prvkem, nestanoví však podmínku faktického pronásledování v minulosti, byť taková skutečnost je velmi významnou indicií přiměřené pravděpodobnosti pronásledování i v budoucnu. V každém případě je však zkoumána možnost budoucího pronásledování, přičemž je využíván standard přiměřené pravděpodobnosti, což znamená, že tato možnost musí být reálná, nikoliv pouze hypotetická, rozhodně však nemusí dosahovat či přesahovat 50 %.“*
26. Žalobce v této souvislosti odkazoval na blíže nespecifikované „incidenty z minulosti“. Z žalobcových výpovědí ani z jiných informací obsažených ve správním spisu však nevyplývá, že by žalobce měl v minulosti v zemi původu čelit jakémukoliv negativnímu jednání, ať už ze strany státních orgánů, či soukromých osob. Soudu není zřejmé, z jakých minulých událostí usuzuje žalobce na existenci jakékoli pravděpodobnosti pronásledování i v budoucnu. Žalobce ani nijak neprokázal, že by proti němu bylo v zemi původu vedeno trestní stíhání. Žalobce sám sebe označuje za podporovatele A. Z., který je spojován s podporou mezinárodního terorismu. V důsledku toho jsou v X i všichni jeho podporovatelé označováni za teroristy. Žalobce sám vypověděl, že se v domovském státě účastnil shromáždění, které směřovalo ke sjednocení všech muslimů v X. Po tomto sjednocení měli v úmyslu svrhnout prezidenta a na jeho místo dosadit právě A. Z. Z hlediska mezinárodní ochrany je přitom rozhodné, zda uvedené postoje a skutky státní orgány v zemi původu žadateli o udělení mezinárodní ochrany přisuzují (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2023, č. j. 5 Azs 208/2022-52). Podle názoru soudu je však zcela legitimní, pokud se X státní orgány snaží potírat podporu terorismu a náboženského fundamentalismu v zájmu zachování svého ústavního zřízení. Nejinak je tomu v případě žalobce. Podle zpráv o zemi původu přistoupil X k základním úmluvám v oblasti lidských práv a základních svobod, je členem OSN. Žalobce tak podle uvedeného má v zemi původu garantováno právo na obhajobu v trestním řízení. V daném případě podle obsahu správního spisu, a ani z výpovědí žalobce nic nenásvědčuje tomu, že by se v jeho případě mohlo jednat o jiné než běžné trestní řízení probíhající v X. Lze tedy učinit závěr, že z ničeho neplyne, že by se mělo jednat o nezákonný trestní proces bez náležitého prokázání žalobcovy viny. Soud neshledal námitku důvodnou, přičemž obdobnou otázkou se zabýval rovněž Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 12. 4. 2012, č. j. 7 Azs 9/2012-46.
27. Ve vztahu k mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání z napadeného rozhodnutí plyne, že žalobce neměl v zemi původu žádné konkrétní problémy s X státními orgány nebo bezpečnostními složkami, natož v míře odpovídající mučení nebo nelidskému či ponižujícímu zacházení nebo trestání. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006-82 dovodil, že povinnost nevystavit žadatele o azyl mučení nebo

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu (čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod ve znění protokolů č. 3, 5 a 8, vyhlášené pod č. 209/1992 Sb.) je dána, pokud hrozí „reálné nebezpečí“, že bude takovému zacházení vystaven. Podle tohoto rozsudku „reálným nebezpečím (srov. rovněž § 14a odst. 1 zákona o azylu, jež užívá ve stejném významu slovní spojení „skutečné nebezpečí“) nutno rozumět, že ve významném procentu případů obdobných situací stěžovatele dojde k nežádoucímu následku, takže stěžovatel má dobré důvody se domnívat, že takovýto následek může s významnou pravděpodobností postihnout i jeho. Žalobce neuvedl žádné skutečnosti, ze kterých by se na takové jednání X státních orgánů dalo v budoucnu usuzovat, přičemž tyto skutečnosti nevyplynuly ani z jiných podkladů, které si žalovaný pro své rozhodnutí opatřil. Ze zpráv obsažených ve správním spise dokumentujících srovnatelné případy, kdy mladí stoupenci A. Z. byli souzeni za své aktivity spojené s terorismem, navíc neplyne, že by tresty jim uložené byly jakkoliv excesivní či nepřiměřené. Natož aby odůvodňovaly udělení mezinárodní ochrany.

28. Žalobce dále namítal, že se žalovaný nedostatečně zabýval aspekty jeho soukromého a rodinného života.
29. K tomu soud uvádí, že žalobcova žádost o udělení mezinárodní ochrany byla posuzována podle zákona o azylu ve znění novely č. 173/2023, která nabyla účinnosti dne 1. 7. 2023 a kterou došlo ke zrušení § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení se dříve za vážnou újmu odůvodňující udělení doplňkové ochrany považovala situace, kdy by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky. I za účinnosti § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu však měla relevanci toliko vážná újma hrozící cizinci v jeho zemi původu, a nikoliv posuzování přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince v České republice. Extenzivní výklad, na základě kterého bylo možné dojít k opačnému závěru, byl rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu označen za rozporný s kvalifikační směrnicí (z nedávné judikatury srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2024, č. j. 4 Azs 20/2024-17). Námitka by neobstála ani za předchozí právní úpravy. Tím spíše není žalobcův soukromý a rodinný život z hlediska udělení mezinárodní ochrany v ČR relevantní za současného znění zákona o azylu, ze kterého byl důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a odst. 2 písm. d) vypuštěn. Námitku proto soud neshledal důvodnou.
30. Žalobce ostatně argumentuje takovým způsobem, že jím vznesenou námitku částečně sám vyvrací. Žalobce jednak uvedl, že měl žalovaný posoudit rodinné a sociální vazby žalobce na území České republiky, a jednak uvedl, že relevantní újmu pro udělení doplňkové ochrany by mohla představovat pouze újma ve státě původu. Soud dále cituje z podané žaloby: *„Pokud žalobce tvrdil, že je proti němu vedeno trestní řízení a žalovaný v této souvislosti uvádí, že je povinností bezpečnostních složek prošetřit jeho vazby na osobu, která je považována za teroristu, je otázkou, zda by nebyla ohrožena jeho rodina. Jeho partnerka je občankou Ukrajiny. Lze tedy spravedlivě požadovat, aby realizoval svůj rodinný a soukromý život v zemi jeho původu, případně v zemi původu jeho partnerky.“* Žalobce tedy na jedné straně nesouhlasí s napadeným rozhodnutím, na druhé straně však sám uvádí, že po něm lze spravedlivě požadovat, aby svůj soukromý a rodinný život realizoval v zemi svého původu či v zemi původu jeho partnerky. Jak již však bylo vysvětleno výše, dopady napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce nemohou v daném případě založit důvodnost podané žaloby.

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

31. Ani námitce, že se žalovaný nezabýval přezkoumatelným způsobem otázkou zásahu do práv žalobce coby otce a ani do práv samotného nezletilého dítěte, nelze přisvědčit. Předně proto, že ke dni vydání napadeného rozhodnutí zde nebylo žádné dítě, jehož nejlepší zájem by měl žalovaný v řízení zkoumat. Je sice pravdou, že podle článku 3 Úmluvy o právech dítěte *zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány*. Na druhou stranu však soud konstatuje, že se žalobce stal otcem až na území ČR, a to již s vědomím toho, že zde nemá žádné oprávnění k pobytu či jiný právní důvod, na jehož základě by v ČR mohl legálně setrvat. Realizace soukromého a rodinného života či nejlepší zájem dítěte nejsou, s výjimkou případů hodných zvláštního zřetele, důvodem pro udělení mezinárodní ochrany. O povinnosti státu respektovat volbu země společného pobytu osob lze uvažovat v naprosto výjimečných případech, například tehdy, má-li cizinec manželku, která je českou občankou, s níž se mu na území narodila dcera, přičemž zdravotní stav manželky je závažný a neumožňuje jí starat se o dítě (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2015, č. j. 3 Azs 256/2014-27). Jak vyplývá z citovaného rozsudku, zásah do rodinného a soukromého života může být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany jen ve velmi výjimečných případech. O takový případ se však v dané věci nejednalo. Navíc nelze obecně akceptovat takové jednání, kterým se žadatel o udělení mezinárodní ochrany snaží zlepšit svoje právní postavení rozšířením své rodiny (srov. usnesení Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2021, sp. zn. II. ÚS 1276/20).
32. Další žalobní námitku považuje soud za zcela mimoběžnou. Žalobce v ní tvrdil, že opustil Kazachstán v roce 2016, poté se jeho otec dostal v souvislosti s podnikáním do finančních problémů, byl uvězněn a následně byla rodina pronásledována ze strany soukromých osob. Žalobce poskytl otci peněžní částku na splacení dluhů. Ochrana ze strany státních orgánů absentuje z důvodu známostí a soukromých vazeb některých věřitelů. Dokumenty týkající se bezpečnostní situace a dodržování lidských práv v Kazachstánu, včetně zprávy od MZV USA, jsou zcela obecné. Žalobce popisoval, co zažil jako nezletilý, což potvrzuje problémy etnických Rusů žijících na území Kazachstánu. S těmito problémy se setkal i na území České republiky, kdy byl fyzicky napadán spolužáky kazašské národnosti, než byli vyhoštěni. Tato tvrzení zjevně nemají žádnou souvislost s osobou žalobce ani s jeho azylovým příběhem a pro tento případ nejsou relevantní.
33. Zdejšímu soudu pak není ani zřejmé, co žalobce sledoval rozsáhlou argumentací k otázce označení třetí země za bezpečnou zemi původu. To podle žalobce není absolutní zárukou bezpečnosti státních příslušníků dané země, přičemž citoval body 40 až 42 a 46 odůvodnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013. Žalobce neozřejmil, jakým způsobem tato otázka souvisí s projednávaným případem. Použití označení bezpečné země původu při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí na případ žalobce nijak nedopadá, když není rozhodováno o jeho navrácení ani nebyl nijak aplikován koncept bezpečné země původu. Ze stejných důvodů pak soud považuje za nepřipadnou argumentaci zásadou *non-refoulement*, neboť rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany není rozhodnutím, v jehož důsledku by byl žalobce vyhoštěn nebo navrácen do země, kde by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy ze zakázaných důvodů.
34. Žalovaný vycházel při svém rozhodování ze všech informací sdělených žalobcem i ze všech dostupných podkladů, jež jsou součástí správního spisu, a při svém hodnocení zcela dostatečným způsobem popsal, které skutečnosti vzal za prokázané a z jakého důvodu,

přičemž nebylo soudem zjištěno, že by žalovaný některé skutečnosti opomněl zhodnotit či je nehodnotil ve svém souhrnu. Soud dále uvádí, že napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě dostatečně zjištěného stavu věci, který má oporu ve spise, přičemž žalovaný svůj závěr o nenaplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu dostatečným, srozumitelným a přezkoumatelným způsobem v rozhodnutí odůvodnil, a tudíž na napadené rozhodnutí v tomto směru nelze pohlížet jako na rozhodnutí nepřezkoumatelné.

35. Soud závěrem uvádí, že neshledal ani v žalobě namítané porušení vyjmenovaných ustanovení s. ř., s. ř. s., zákona o azylu nebo Úmluvy. Ve shodě s žalovaným má zdejší soud za to, že v případě žalobce nedošlo k naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany v žádné z jejích forem podle zákona o azylu.

VI.

Závěr a náklady řízení

36. Ze všech shora uvedených důvodů dospěl soud k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem a žalobu podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.
37. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné prokazatelné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 4. prosince 2024

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

JUDr. Dana Černá v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje X.